

Súd: Najvyšší správny súd Slovenskej republiky
Spisová značka: 6Ssk/61/2021
Identifikačné číslo spisu: 8021200120
Dátum vydania rozhodnutia: 10. mája 2023
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2023:8021200120.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členov senátu JUDr. Michala Matulníka, PhD. a JUDr. Martina Tisa, v právnej veci žalobcu: B. O., narodený XX. G. XXXX, bytom v A., O. XXXX, právne zast.: JUDr. Vlasta Pastorková, advokátka, so sídlom v Snine, Strojárska 3998, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8 a 10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 27. februára 2017, Číslo: 27559-2/2017-BA, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 27. augusta 2021, č. k. 2Sa/6/2021-45, t a k t o

r o z h o d o l :

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a .

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a .

O d ô v o d n e n i e

I.

1. Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom zo dňa 27. augusta 2021, č. k. 2Sa/6/2021-45, postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 27. februára 2017, Číslo: 27559-2/2017-BA, ktorým žalovaná postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie zo dňa 8. decembra 2016, Číslo: 11094/2016-HE-DvN, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa článku 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „Základné nariadenie“) nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

2. Krajský súd na úvod uviedol, že z vykonaného dokazovania prvostupňovým správnym orgánom - Sociálna poisťovňa, pobočka Humenné (ďalej len „pobočka žalovanej“), ako aj z dôvodov rozhodnutia žalovanej, ktorá doplnila dokazovanie vyriešením primárnej otázky, ktorú bolo potrebné v tomto konaní vyriešiť - otázka bydliska žalobcu, pretože vyriešenie tejto otázky bolo podstatné pre ďalšiu aplikáciu článku 65 Základného nariadenia, po tom, čo pôvodné rozhodnutie pobočky žalovanej bolo zrušené na základe podaného protestu prokurátora zo dňa 04. 08. 2016, č. k. Kd/176/16/1100-7.

3. Pôvodne v konaní vedenom pod sp. zn. 2Sa/10/2017-51, rozhodnutím zo dňa 7. júla 2017 Krajský súd v Prešove zrušil rozhodnutia správnych orgánov z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré rozhodnutie následne Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe podanej kasačnej sťažnosti zrušil dňa 27. 11. 2018, sp. zn. 1Sžsk/38/2017, a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Krajský súd opätovne rozhodol rozsudkom zo dňa 14. augusta 2019, sp. zn. 2Sa/7/2019-35, pričom nerešpektoval právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku a zrušil rozhodnutia správnych orgánov pre nedostatočne zistený skutkový stav veci. Následne Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe kasačnej sťažnosti podanej žalovanou zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Prešove rozsudkom zo dňa 08. 12. 2020, sp. zn. 1Sžsk/1/2020, pričom zdôraznil, že správny súd je povinný rešpektovať ním vyslovený právny názor v tom zmysle, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec s poukazom na otázku bydliska.

5. Krajský súd preto vec opätovne posúdil, a pretože bol viazaný právnym názorom kasačného súdu, rozhodol v intenciách odôvodnenia zrušujúceho rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a žalobu ako nedôvodnú podľa § 190 SSP zamietol, pričom v plnom rozsahu poukázal na dôvody uvedené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. 11. 2018, sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a rozhodnutia zo dňa 08. 12. 2020, sp. zn. 1Sžsk/1/2020.

6. Podľa § 190 SSP žalobu ako nedôvodnú zamietol a zároveň vyslovil, že náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

II.

7. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 21. 10. 2021.

8. Namietal, že krajský súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 440 ods. 1 písm. f/ SSP.

9. Podľa názoru žalobcu je rozsudok krajského súdu nepreskúmateľný a arbitrárny, a samotné odôvodnenie je nepresvedčivé. Napriek rozsiahlosti odôvodnenia napadnutého rozsudku, krajský súd vlastné právne hodnotenie uvádza len v jednom bode (38) napadnutého rozsudku. V odôvodnení rozsudku by mal krajský súd podať posúdenie skutkových tvrdení a právnych argumentov oboch strán. Takéto odôvodnenie by malo byť vyčerpávajúce a odpovedať na všetky podstatné - nie len krajským súdom selektívne vybrané argumenty. Krajský súd v napadnutom rozsudku nepodal v odôvodnení rozsudku v zásade žiadne právne posúdenie veci, iba prezentuje závery, ku ktorým dospel.

10. Žalobca namietal, že z napadnutého rozsudku nie je zrejmé, ako právne posúdil vec bydliska. V súvislosti s odôvodnením poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 10/99, II. ÚS 234/03, IV. ÚS 92/09, I. ÚS 114/08, ale tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžfk/43/2018, sp. zn. 4 So/254/2007 a rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 14Sd/2/2016 a rozhodnutie Krajského súdu v Brne, č.k.33 A/116/2014-34.

11. V závere navrhol, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že zruší rozhodnutie žalovanej spolu s rozhodnutím pobočky žalovanej a vec jej vráti na ďalšie konanie.

III.

12. Žalovaná sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadrila podaním zo dňa 28. októbra 2021, Číslo: 9630-36/2021-BA.

13. Uviedla, že sa v celom rozsahu stotožnila s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý považuje za vecne správny a zákonný. Uviedla, že skutkovým stavom sa krajský súd už opakovane podrobne zaoberal, a to v konaní o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku krajského súdu, sp. zn. 2Sa/10/2017-51 a následne aj v konaní o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku krajského súdu, sp. zn. 2Sa/7/2019-35. Vzhľadom na tieto okolnosti, žalovaná bola presvedčená, že nie je potrebné opakovane podrobne rozpisovať skutkový stav veci.

14. V súvislosti s námietkami žalobcu uviedla, že napadnutý rozsudok krajského súdu rešpektuje záväzný právny názor kasačného súdu vyslovený v rozsudkoch, sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a sp. zn. 1Sžsk/1/2020.

15. Navrhla, aby Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú zamietol.

IV.

16. Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti bolo doručené žalobcovi na vedomie dňa 6. novembra 2021.

V.

17. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. h/ SSP) preskúmal kasačnú sťažnosť postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a po jej preskúmaní dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

18. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

19. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

20. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

21. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

22. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

23. Predmetom kasačného konania v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd postupom podľa § 190 SSP zamietol ako nedôvodnú správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 27. februára 2017, Číslo: 27559-2/2017-BA, ktorým žalovaná postupom podľa § 218 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie zo dňa 8. decembra 2016, Číslo: 11094/2016-HE-DvN, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobca podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a podľa článku 61 Základného nariadenia nemá nárok na dávku v nezamestnanosti.

24. Podľa článku 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvo a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

25. Podľa článku 48 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Konsolidované znenie), Európsky parlament a Rada v súlade s riadnym legislatívnym postupom prijímú v oblasti sociálneho zabezpečenia opatrenia, ktoré sú nevyhnutné na poskytnutie voľného pohybu pracovníkov; za týmto účelom uzavrie dohody, ktoré migrujúcim pracovníkom bez ohľadu na to, či ide o zamestnancov, a na nich závislým osobám zabezpečia:

a/ započítanie všetkých období braných do úvahy podľa zákonov príslušných krajín za účelom získania a trvania nároku na dávky a vypočítanie ich výšky;

b/ vyplácanie dávok osobám s bydliskom na území členských štátov.

26. Podľa článku 1 písm. j/ Základného nariadenia, "bydlisko" znamená miesto, kde osoba zvyčajne býva.

27. Podľa článku 1 písm. k/ Základného nariadenia, "pobyt" znamená prechodné bydlisko.

28. Podľa článku 3 ods. 1 písm. h/ Základného nariadenia, toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia: dávky v nezamestnanosti.

29. Podľa článku 61 ods. 1 Základného nariadenia, príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie, znovunadobudnutie alebo trvanie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia, zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Ak však uplatniteľné právne predpisy podmieňujú nárok na dávky dosiahnutím dôb poistenia, vtedy doby zamestnania alebo samostatnej zárobkovej činnosti dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa nezohľadnia, iba ak by sa takéto doby považovali za doby poistenia a boli dosiahnuté v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi.

30. Podľa článku 61 ods. 2 Základného nariadenia, s výnimkou prípadov uvedených v článku 65 ods. 5 písm. a/ sa uplatňovanie odseku 1 tohto článku podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,

- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo

- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

31. Podľa článku 65 ods. 2 Základného nariadenia, úplne nezamestnaná osoba, ktorá počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba, mala bydliska v členskom štáte inom, ako je príslušný štát a ktorá má naďalej bydlisko v tomto štáte, alebo sa vráti do tohto štátu, má byť k dispozícii službám zamestnanosti v členskom štáte bydliska. Bez toho, aby bol dotknutý článok 64, úplne nezamestnaná osoba môže ako doplňujúci krok prihlásiť sa u služieb

zamestnanosti členského štátu, v ktorom vykonávala svoju poslednú činnosť ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba.

32. Podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, nezamestnaná osoba uvedená v prvej a druhej vete odseku 2 poberá dávky v súlade s právnymi predpismi členského štátu bydliska, ako keby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska.

33. Podľa článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia, ak je rozdiel v stanoviskách inštitúcií dvoch alebo viacerých členských štátov o určení bydliska osoby, na ktorú sa uplatňuje základné nariadenie, tieto inštitúcie po vzájomnej dohode určia centrum záujmov dotknutej osoby na základe celkového posúdenia všetkých dostupných informácií súvisiacich s príslušnými skutočnosťami, ktoré môžu obsahovať:

a/ dĺžku a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov;

b/ situáciu dotknutej osoby vrátane:

i/ povahy a osobitných vlastností každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva, trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy;

ii/ jej rodinného stavu a rodinných väzieb;

iii/ vykonávania akejkoľvek nezárobkovej činnosti;

iv/ v prípade študentov zdroja ich príjmov;

v/ jej bytovej situácie, najmä toho, či je táto situácia stabilná;

vi/ členského štátu, ktorý sa považuje za miesto bydliska osoby na daňové účely.

34. Podľa článku 11 ods. 2 Vykonávacieho nariadenia, ak posúdenie rôznych kritérií, ktoré vychádzajú z príslušných skutočností, ako sa uvádzajú v odseku 1, nevedie k dohode medzi dotknutými inštitúciami, na určenie skutočného miesta bydliska osoby sa za rozhodujúci považuje úmysel tejto osoby, tak ako vyplýva z uvedených skutočností a okolností, najmä dôvody, ktoré ju viedli k presťahovaniu.

35. Podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej dva roky.

36. Najvyšší správny súd z obsahu súdnych spisov, ako aj pripojeného administratívneho spisu žalovanej mal preukázané, že

- žalobca na predpísanom tlačive dňa 27. júla 2015 požiadal o dávku v nezamestnanosti

[z predmetného tlačiva vyplýva, že žalobca bol od 13. júla 2015 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie; v období od 26. 09. 2005 do 12. 06. 2015 pracoval v Spojenom kráľovstve; denne alebo aspoň raz za týždeň sa nevracal do miesta bydliska; nárok na dávku v nezamestnanosti v členskom štáte si neuplatnil; v období od 29. 12. 2014 do 12. 06. 2015 bol poberateľom nemocenskej dávky v Spojenom kráľovstve];

- pobočka žalovanej rozhodnutím vydaným dňa 26. novembra 2015, Číslo: 11601/2015-HE-DvN žiadosti žalobcu o príslušnú dávku nevyhovela

[dôvod, pre ktorý pobočka žalovanej predmetnej žiadosti nevyhovela spočíval v tom, že z vykonaného dokazovania mala preukázané, že na území Spojeného kráľovstva sa zdržiaval viac ako deväť rokov, počas celého obdobia bol zamestnaný u jedného zamestnávateľa; slobodný; na územie Slovenska sa vracal raz ročne na obdobie dvoch týždňov; v Spojenom kráľovstve býval v podnájme spolu s kamarátmi, na Slovensku nebol vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti; daňové a odvodové povinnosti boli plnené v Spojenom kráľovstve];

- na odvolanie žalobcu žalovaná ako druhostupňový (odvolací) správny orgán rozhodnutím zo dňa 13. apríla 2016, Číslo: 23151-5/2016-BA odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie zo dňa 26. novembra 2015

[z dôvodu úplného zistenia skutkového stavu veci, žalovaná požiadala o stanovisko vo veci určenia centra záujmov žalobcu inštitúciu sociálneho zabezpečenia v Spojenom kráľovstve podaním zo dňa 01. 02. 2016, pričom táto inštitúcia v podaní zo dňa 16. 03. 2016 uviedla, že súhlasí s názorom žalovanej, že žalobca si zachoval centrum záujmu v období od 26. 09. 2005 do 12. 06. 2015 na území Spojeného kráľovstva; žalovaná následne vydala napadnuté rozhodnutie, v ktorom sa plne stotožnila

so závermi, ku ktorým dospela pobočka žalovanej a so zreteľom na všetky dostupné informácie nepovažovala bydlisko žalobcu počas jeho posledného zamestnania v členskom štáte Európskej únie za zachované na území Slovenska];

- na základe podnetu žalobcu, Krajská prokuratúra Bratislava podala proti tomuto rozhodnutiu žalovanej protest prokurátora zo dňa 4. augusta 2016, Číslo: Kd 176/16/1100-7, ktorým žiadala rozhodnutie z dôvodu jeho nezákonnosti zrušiť;

- žalovaná rozhodnutím zo dňa 6. septembra 2016, Číslo: 23151-11/2016-BA vyhovelá protestu prokurátora a rozhodnutie zo dňa 13. apríla 2016, Číslo: 23151-5/2016-BA zrušila;

- žalovaná rozhodnutím zo dňa 3. októbra 2016, Číslo: 23151-12/2016-BA zrušila rozhodnutie pobočky žalovanej zo dňa 26. novembra 2015, Číslo: 11601/2015-HE-DvN a vec jej vrátila na ďalšie konanie;

- pobočka žalovanej opätovne vypočula žalobcu, a tiež jeho rodičov, následne vydala rozhodnutie zo dňa 8. decembra 2016, Číslo: 11094/2016-HE-DvN, ktorým žiadosti žalobcu o príslušnú dávku nevyhovela,

- na odvolanie žalobcu žalovaná rozhodnutím zo dňa 27. februára 2017, Číslo: 27559-2/2017-BA odvolanie žalobcu v celom rozsahu zamietla a potvrdila prvostupňové správne rozhodnutie zo dňa 8. decembra 2016,

- žalobca proti uvedenému rozhodnutiu žalovanej podal správnu žalobu - konanie na Krajskom súde v Prešove vedené pod sp. zn. 2Sa/10/2017, v rámci ktorého krajský súd rozsudkom zo dňa 7. júla 2017, č. k. 2Sa/10/2017-51 zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 27. februára 2017, Číslo: 27559-2/2017-BA spolu s rozhodnutím pobočky žalovanej zo dňa 8. decembra 2016, Číslo: 11094/2016-HE-DvN a vec jej vrátil na ďalšie konanie;

- na základe podanej kasačnej sťažnosti žalovanej, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 27. novembra 2018, sp. zn. 1Sžsk/38/2017 zrušil rozsudok krajského súdu zo dňa 7. júla 2017, č. k. 2Sa/10/2017-51 a vec mu vrátil na ďalšie konanie [z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia krajským súdom];

- krajský súd rozsudkom zo dňa 14. augusta 2019, č. k. 2Sa/7/2019-35 napriek záväznému právnomu názoru vyslovenému Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku zo dňa 27. novembra 2018, sp. zn. 1Sžsk/38/2017 opätovne zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 27. februára 2017, Číslo: 27559-2/2017-BA spolu s rozhodnutím pobočky žalovanej zo dňa 8. decembra 2016, Číslo: 11094/2016-HE-DvN a vec jej vrátil na ďalšie konanie;

- na základe podanej kasačnej sťažnosti žalovanej, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 8. decembra 2020, sp. zn. 1Sžsk/1/2020 zrušil rozsudok krajského súdu zo dňa 14. augusta 2019, č. k. 2Sa/7/2019-35 a vec mu vrátil na ďalšie konanie [z dôvodu nerešpektovania záväzného právneho názoru kasačného súdu v predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku, čo bolo v priamom rozpore s ustanovením § 469 SSP, pričom kasačný súd v skoršom rozhodnutí zdôraznil, pre ktoré dôvody považoval bydlisko žalobcu za zachované na území Spojeného kráľovstva, ako aj k povahe rodinných väzieb žalobcu na Slovensko a k informačným formulárom žalovanej];

- krajský súd tu preskúmaným rozsudkom zo dňa 27. augusta 2021, č. k. 2Sa/6/2021-45 v súlade so záväzným právnym názorom kasačného súdu vyjadreným v rozsudkoch zo dňa 27. novembra 2018, sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a zo dňa 8. decembra 2020, sp. zn. 1Sžsk/1/2020 zamietol žalobu žalobcu ako nedôvodnú.

37. Najvyšší správny súd po vyhodnotení v kasačnej sťažnosti uplatnených dôvodov žalobcom vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdnych spisov a pripojeného administratívneho spisu konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od záverov prijatých krajským súdom vo veci samej a na ne nadväzujúci právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozsudkoch zo dňa 27. novembra 2018, sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a zo dňa 8. decembra 2020, sp. zn. 1Sžsk/1/2020, spolu s poukazom na právnu úpravu vzťahujúcu sa k predmetu konania, uvedenú v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Senát najvyššieho správneho súdu považuje právne posúdenie preskúmanej veci krajským súdom za správne a súladné so zákonom.

38. Na úvod, najvyšší správny súd poukazuje na to, že podľa základného pravidla obsiahnutého v článku 61 ods. 1 a 2 Základného nariadenia sa doby poistenia v nezamestnanosti dosiahnuté podľa

právných predpisov ktoréhokoľvek členského štátu zohľadnia, ako keby boli dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov v prípade, že daná osoba bezprostredne pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie ukončila doby poistenia dosiahnuté podľa slovenských právnych predpisov. Z dôvodu, že žalobca takto doby poistenia podľa slovenských právnych predpisov bezprostredne pred jeho zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie nedosiahol, bolo potrebné posúdiť, či sa doby poistenia získané v Spojenom kráľovstve môžu zohľadniť podľa článku 65 ods. 5 písm. a/ Základného nariadenia, ktorý predstavuje výnimku z uvedeného základného pravidla, a podľa ktorého by žalobca poberal dávky v súlade s právnymi predpismi Slovenskej republiky, ako keby sa na neho tieto predpisy vzťahovali počas jeho poslednej činnosti zamestnanca, a to v prípade, ak si na území Slovenska zachoval bydlisko. Pod pojmom „bydlisko“ v zmysle únie sa nechápe trvalý alebo prechodný pobyt podľa vnútroštátnych predpisov Slovenskej republiky. Podľa článku 1 písm. j/ Základného nariadenia pojem „bydlisko“ znamená zvyčajné bydlisko, t. j. miesto, kde majú dotknuté osoby zvyčajné bydlisko a na účely Vykonávacieho nariadenia chápané ako „centrum záujmov“ v spojení s článkom 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. „Bydlisko“ predstavuje v tomto zmysle autonómny pojem vlastný právu Únie (pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie C-90/97 Swaddling, bod 28). Kritériami na určenie centra záujmov sú najmä: dĺžka obdobia zdržiavania sa na území daného štátu, dĺžka a stabilita výkonu zárobkovej činnosti, dĺžka trvania pracovnej zmluvy, rodinný stav a rodinné väzby, bytová situácia a stabilita tejto situácie a miesto, kde dochádza k zdaňovaniu príjmov. Zároveň platí, že tento zoznam, ktorý nie je taxatívny, nestanovuje žiadne preferenčné poradie rôznych kritérií vymedzených v odseku 1 tohto článku.

39. V predmetnej veci mala žalovaná na základe informácií zistených zo žiadosti o dávku v nezamestnanosti zo dňa 27. júla 2015; z vyhlásenia žiadateľa na účely posúdenia bydliska zo dňa 26. novembra 2015; daňových potvrdení za obdobie 2015, 2014, 2013, 2011, 2010; formulára P45; predložených podkladov o kúpe leteniek zo Spojeného kráľovstva na Slovensko rok 2015; pracovnej zmluvy uzatvorenej so zamestnávateľom Berendsen UK Ltd a The Sunlight Service Group Limited; potvrdením od zamestnávateľa Berendsen UK Ltd; žiadosť adresovanú inštitúcii sociálneho zabezpečenia Spojeného kráľovstva vo veci formulára U1 zo dňa 27. júla 2015; potvrdenie o bývaní v Spojenom kráľovstve zo dňa 23. 11. 2014; formulára E001 zo dňa 31. 07. 2015; formulára U002 a U004; žiadosti k vystaveniu formulára E301 alebo prenosného dokumentu PD U1 zo dňa 04. 12. 2015; potvrdení o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2012, 2013, 2014; zápisnice o vypočítaní žalobcu zo dňa 20. novembra 2015; odpovede z inštitúcie sociálneho zabezpečenia Spojeného kráľovstva zo dňa 16. marca 2016; zápisnice o vypočítaní žalobcu zo dňa 27. októbra 2016; zápisnice o vypočítaní matky žalobcu zo dňa 27. októbra 2016; zápisnice o vypočítaní otca žalobcu zo dňa 27. októbra 2016, preukázané, že žalobca ako osoba vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie si uplatnil nárok na dávku v nezamestnanosti podľa § 104 a nasl. zákona č. 461/2003 Z. z., t. j. podľa právneho predpisu Slovenskej republiky. Žalovaná bola toho názoru, že žalobca si centrum záujmov, ani bydlisko, počas výkonu zárobkovej činnosti v Spojenom kráľovstve na území Slovenska nezachoval, naopak, centrum svojich záujmov a bydlisko si v danom období preniesol na územie Spojeného kráľovstva, o čom svedčila celková dĺžka pobytu na území Spojeného kráľovstva v trvaní takmer desať rokov, stabilné zamestnanie u jedného zamestnávateľa v období od 26. 09. 2005 do 12. 06. 2015, osobný status žalobcu (slobodný a bezdetný), nevlastnenie nehnuteľnosti na bývanie na území Slovenska, ako aj frekvencia návratov na Slovensko len jedenkrát ročne.

40. Vzhľadom na tieto v správnom konaní preukázané skutočnosti, najvyšší správny súd podporuje záver správnych orgánov, ako aj krajského súdu (a skoršie rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky), že centrum záujmov žalobcu sa v čase podania žiadosti o dávku v nezamestnanosti nachádzalo práve v Spojenom kráľovstve. Na účely určenia miesta bydliska žalobcu a s tým súvisiacim centrom záujmu žalobcu, najvyšší správny súd poukazuje na striktné podmienky, v rámci ktorých je potrebné vyhodnotiť situáciu žalobcu, a to tak, ako sú vymedzené v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia. Pre určenie centra záujmu žalobcu pre potreby určenia bydliska boli rozhodné tieto skutočnosti:

- dĺžka a trvalosť prítomnosti na území dotknutých členských štátov (Spojené kráľovstvo a Slovensko)
- žalobca sa na území Spojeného kráľovstva zdržiaval v období od 26. 09. 2005 do 12. 06. 2015, t. j. približne desať rokov. Na Slovensko sa žalobca vracal zvyčajne jedenkrát až trikrát do roka na

obdobie dvoch týždňov (vyplýva zo zápisníc spísaných s rodičmi žalobcu a žalobcom). Uvedené tak nasvedčuje zachovaniu bydliska žalobcu v dotknutom období na území Spojeného kráľovstva;

- situácia dotknutej osoby:

i/ povaha a osobitné vlastnosti každej vykonávanej činnosti, predovšetkým miesta, kde sa takáto činnosť zvyčajne vykonáva a trvalosti tejto činnosti a dĺžky trvania každej pracovnej zmluvy - žalobca v Spojenom kráľovstve mal uzatvorený pracovný pomer s jedným zamestnávateľom Berendsen UK Ltd a pracoval ako pracovník v práčovni a vodič, pričom pracovný pomer bol ukončený zo strany zamestnávateľa. Na Slovensku v dotknutom období nevykonával žiadnu zárobkovú činnosť. V tejto súvislosti možno konštatovať, že v Spojenom kráľovstve mal stabilné pracovné miesto (jeden zamestnávateľ v priebehu desiatich rokov), čo nasvedčuje v prospech zachovania centra záujmov žalobcu v Spojenom kráľovstve;

ii/ rodinný stav a rodinné väzby žalobcu - žalobca má na Slovensku oboch rodičov, za ktorými sa vracal jeden až trikrát ročne na dobu dvoch týždňov, pričom v Spojenom kráľovstve sa zdržiaval sám (slobodný a bezdetný, pozn. súdu). Najvyšší správny súd v tejto súvislosti poukazuje, že kritérium rodinného stavu a rodinných väzieb sa vzťahuje len k úzkej rodine, t. j. rodinným príslušníkom v zmysle článku 1 písm. i/ bodu 2 Základného nariadenia, ktorými sú manžel alebo manželka, neploleté deti a nezaopatrené dospelé deti. Iné rodinné väzby možno považovať len za málo významné (obdobne porovnaj rozsudky Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, sp. zn. 9 Ads 95/2015-39 a 3 Ads 55/2018-37). Rodičia sú síce blízkymi osobami a deti voči nim majú nepopierateľné, tak právne, ako aj morálne záväzky. Ostatné rodinné väzby žalobcu majú na uvedenú skutočnosť a kritériám daným Vykonávacím nariadením len zanedbateľný význam. Toto kritérium by mohlo nasvedčovať k zachovaniu bydliska žalobcu na území Slovenska, ale len v malej miere;

iii/ vykonávanie akejkolvek nezárobkovej činnosti - z administratívneho spisu nevyplývalo, že žalobca na Slovensku vykonával akúkoľvek nezárobkovú činnosť;

iv/ bytová situácia - v Spojenom kráľovstve žalobca býval v podnájme s tromi kamarátmi, kde bol prihlásený aj na prechodný pobyt. V čase zdržiavania sa na území Slovenska býval v mieste trvalého pobytu - u rodičov. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca býval v prenajatom dome v Spojenom kráľovstve spolu so svojimi kamarátmi (dom s tromi izbami), uvedené možno považovať za dostatočne adekvátny spôsob bývania. Obdobne aj vzhľadom na povahu miesta výkonu zárobkovej činnosti v Spojenom kráľovstve žalobcu, nebolo prakticky možné, aby v mieste svojho trvalého pobytu (Slovensko) pravidelne býval, okrem obdobia, keď sa na územie Slovenska vracal jeden až trikrát ročne na obdobie dvoch týždňov, čo v porovnaní so zvyšným obdobím stráveným na území Spojeného kráľovstva, nemožno hodnotiť ako prevažujúce a v prospech zachovania bydliska na území Slovenska;

v/ daňová situácia - daňové povinnosti si žalobca plnil v Spojenom kráľovstve, čo vyplývalo aj zo žalobcom predložených dokladov. Obdobne predložil aj potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby (typ A, pozn. súdu) za roky 2012, 2013, 2014 na Slovensku, uvedené však nasvedčuje v prospech jeho zachovania bydliska v Spojenom kráľovstve, nie na Slovensku, pretože povinné dane a odvody z vykonávanej zárobkovej činnosti boli odvádzané inštitúcii v Spojenom kráľovstve.

41. Najvyšší správny súd poukazuje, že žalovaná za účelom úplného zistenia skutkového stavu oslovila inštitúciu sociálneho zabezpečenia v Spojenom kráľovstve z dôvodu jej stanoviska vo veci určenia centra záujmov žalobcu. Inštitúcia sociálneho zabezpečenia v Spojenom kráľovstve sa stotožnila s názorom žalovanej, že centrum záujmu žalobcu v dotknutom období bolo na území Spojeného kráľovstva. Uvedená skutočnosť tiež nasvedčuje a zároveň potvrdzuje úvahu žalovanej o tom, že žalobca si v posudzovanom období zachoval centrum záujmu na území Spojeného kráľovstva.

42. Okrem vyššie uvedených kritérií ustanovených v článku 11 ods. 1 Vykonávacieho nariadenia sa najvyšší správny súd zaoberal aj ďalšími skutočnosťami, ktoré žalobca uviedol v kasačnej sťažnosti. Žalobca v podanej kasačnej sťažnosti namietal, že rozsudok krajského súdu je nepreskúmateľný, arbitrárny a samotné odôvodnenie rozsudku je nepresvedčivé. Dôvodil tak najmä zo skutočnosti, že vlastné právne posúdenie krajským súdom sa mu javilo málo rozsiahle, pričom neodpovedalo na všetky podstatné argumenty, ale len na tie krajským súdom selektívne vybrané. S uvedeným sa však najvyšší správny súd nestotožňuje, a to z nasledovných dôvodov.

43. Prípád žalobcu už bol predmetom súdneho prieskumu niekoľkokrát, resp. napadnuté rozhodnutie žalovanej (v rámci konania na krajskom súde, ale aj kasačnom súde), pričom Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný v súdnom konaní vedenom pod sp. zn. 1Sžsk/38/2017 zdôvodnil, z akých dôvodov považoval v prípade žalobcu zachovanie bydliska na území Spojeného kráľovstva za zachované, a teda v celom rozsahu sa stotožnil s posúdením tejto otázky žalovanou. S takýmto právnym posúdením sa stotožňuje aj najvyšší správny súd, pretože vo vzťahu k zisťovaniu skutkového stavu v prípade určenia bydliska žalobcu v rozhodnom období spolu so zohľadnením kritérií, ktoré sú vymedzené v článku 11 Vykonávacieho nariadenia, bolo zo strany žalovanej dostatočné na vyslovenie záveru o tom, že bydlisko žalobcu sa v posudzovanom období nachádzalo na území Spojeného kráľovstva, a preto nebolo možné vyhovieť jeho žiadosti o priznanie dávky v nezamestnanosti.

45. Námiety žalobcu tak vzťahujúce sa k nedostatočnému odôvodneniu krajským súdom vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu (dvakrát preskúmané kasačným súdom) sa javia ako nedôvodné. Ak krajský súd v odôvodnení poukázal v celom rozsahu na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a sp. zn. 1Sžsk/1/2020, pričom to boli rozhodnutia, ktorými právnym názorom bol krajský súd vzhľadom na zrušujúce rozhodnutia krajského súdu, pri posudzovaní žalobcovej žaloby viazaný v zmysle § 469 SSP, nemožno tak z uvedeného dôvodu napadnutý rozsudok krajského súdu považovať za nepreskúmateľný a arbitrárny (alebo dokonca málo rozsiahly, keďže v posudzovaní otázky bydliska žalobcu už Najvyšší súd Slovenskej republiky podal vyčerpávajúce zdôvodnenie). Okrem iného, žalobca so samotnými rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a sp. zn. 1Sžsk/1/2020 z dôvodu, že bol účastníkom tohto konania, musel byť v dostatočnej miere oboznámený. Krajskému súdu tak nič nebránilo v tom, aby v rámci odôvodnenia rozsudku vzhľadom na okolnosti prípadu, poukázal na právne závery vyjadrené v rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a sp. zn. 1Sžsk/1/2020.

46. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a stotožnenie sa s právnym názorom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci určenia bydliska žalobcu na účely nároku na dávku v nezamestnanosti vysloveným v rozhodnutiach pod sp. zn. 1Sžsk/38/2017 a sp. zn. 1Sžsk/1/2020, najvyšší správny súd vyhodnotil podanú kasačnú sťažnosť žalobcu ako nedôvodnú, keď námietky v nej uvedené neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Z týchto dôvodov potom najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

47. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší správny súd tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní úspech nemal, ich náhradu podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP nepriznal a žalovanej ich nepriznal z dôvodu, že nedošlo k naplneniu predpokladu plynúceho z § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 168 SSP.

48. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok n i e j e prípustný.

